ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH DZIECI W FUNDACJI AKTYWNE

Preambuła

Fundacja Aktywne z siedzibą w Kosakowie, KRS 0001140440, zobowiązuje się do przestrzegania zasady równego traktowania oraz szanowania praw małoletnich. Naszym celem jest kształtowanie postawy szacunku dla innych ludzi, niezależnie od ich wykształcenia, stanowiska czy pozycji społecznej, a także nauka wzajemnej tolerancji dla odmiennych poglądów oraz wyznań. Dążymy do umożliwienia zdobywania wiedzy, nabywania umiejętności oraz rozwijania uzdolnień.

W trosce o dobro małoletnich oraz realizując obowiązek prawny, Fundacja Aktywne wprowadza Standardy Ochrony Małoletnich, mające na celu szeroko pojętą ochronę dzieci i młodzieży oraz wypełnienie obowiązków prawnych. Standardy te to zbiór zasad, które stawiają ochronę małoletniego w centrum działań i wartości Fundacji, pomagając tworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne dla małoletnich środowisko.

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Definicje

- **Pracownik** – osoba zatrudniona w Fundacji na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, a także stażyści, praktykanci, wolontariusze i inne osoby dopuszczone do kontaktu z małoletnim;
- **Fundacja** – Fundacja Aktywne z siedzibą w Kosakowie;
- **RODO** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE;
- **Dziecko, Małoletni** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia korzystająca z zajęć i innych aktywności organizowanych przez Fundację;
- **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny lub rodzic zastępczy;
- **Zgoda rodzica dziecka** – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka;
- **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka w rozumieniu art. 4 ust. 1 RODO;
- **Procedury, SOM** – niniejszy dokument o nazwie Standardy Ochrony Małoletnich;

- **Rejestr** – Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym;
- **Przemoc domowa** – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej;
- **Wykorzystywanie seksualne małoletniego** – włączenie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody;
- **Dyskryminacja** – sposób traktowania osób, które ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, religię, wyznanie, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną znajdują się w położeniu mniej korzystnym niż inne osoby w porównywalnej sytuacji.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Fundacji

Obowiązkiem wszystkich pracowników Fundacji jest dbanie o bezpieczeństwo dzieci podczas ich pobytu w Fundacji. Wobec dzieci niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiejkolwiek formie. Pracownicy traktują każde dziecko z należytym szacunkiem, wspierają je w pokonywaniu trudności, uwzględniając jego umiejętności rozwojowe, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz potrzeby edukacyjne. Pracownicy traktują każde dziecko równo, bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. W kontakcie z dziećmi pracownicy Fundacji promują zasady „dobrego wychowania" i kształtowania prawidłowych postaw.

Komunikacja pracowników budująca dobre relacje z dziećmi

Pracownik jednostki:

1. zachowuje cierpliwość, ze spokojem i szacunkiem odnosi się do dziecka;
2. uważnie słucha dziecko i stara się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
3. okazuje zrozumienie dla trudności i problemów dziecka;
4. każdorazowo utrzymuje profesjonalną relację z dzieckiem, stosuje komunikację i działania wobec dziecka dostosowane do sytuacji;
5. daje dziecku gwarancję nietykalności cielesnej – nie stosuje wobec niego żadnej formy przemocy;
6. w procesie rozwiązywania konfliktów dba o komunikację dającą dziecku poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego;
7. traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby;
8. podejmuje czynności, które mają na celu dobro i interes dziecka;
9. promuje zasady „dobrego wychowania" – podejmuje wobec dziecka działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw;
10. nie zawstydza dziecka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
11. daje dziecku prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach;

13. Naruszania prywatności dziecka, jeżeli sytuacja tego nie wymaga;
14. Przyjmowania prezentów od dziecka oraz jego rodzica/opiekuna. Wyjątkami są drobne, okazjonalne podarunki;
15. Faworyzowania dziecka;
16. Nawiązywania z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, jak również składania mu propozycji o nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie zrozumianym przez dziecko charakterze.
17. Obejmuje to także:
    - Formułowanie komentarzy o charakterze seksualnym,
    - Stosowanie żartów,
    - Używanie gestów o seksualnym podtekście,
    - Udostępnianie uczniowi treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę;
18. Zatajania informacji na temat możliwości występowania relacji, które charakteryzują się w szczególności zjawiskiem polegającym na zauroczeniu dziecka przez pracownika bądź pracownikiem przez dziecko. Wszelkie takie sygnały muszą być przekazywane do Dyrektora w sposób gwarantujący poszanowanie godności osób zaangażowanych w sytuację.

Kontakt fizyczny z małoletnim

1. Kontakt fizyczny nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją dziecka ani wynikać z relacji władzy
2. Kontakt fizyczny z dzieckiem nie może być niejawny bądź ukrywany.
3. Pracownik nie narusza nietykalności osobistej dziecka. Nie zachowuje się w sposób niestosowny i dwuznaczny:
    - Nie dotyka dziecka,
    - Nie głaszcze,
    - Nie poklepuje w sposób poufały.
4. Każdorazowo należy kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka. Należy pytać o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie), zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany.
5. Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu:
    - Łaskotanie,
    - Udawane walki,
    - Brutalne zabawy fizyczne.
6. W przypadku świadomości, iż dziecko doznało krzywdy (np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego), pracownik zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności, wykazując zrozumienie i wyczucie.
7. W sytuacjach wymagających kontaktu fizycznego (np. pomocy podczas ubierania, jedzenia) pracownicy unikają innego kontaktu fizycznego z uczniem niż niezbędny.

12. nie podnosi głosu, chyba że wynika to z sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu dziecka;
13. nie grozi dziecku, nie wypowiada się w sposób uwłaczający jego godności i poczucia własnej wartości;
14. nie ujawnia drażliwych informacji o dziecku osobom do tego nieuprawnionym;
15. szanuje prawo dziecka do prywatności, a jeśli konieczne jest odstąpienie od zasady poufności, w związku z koniecznością jego ochrony, wyjaśnia mu zaistniałą sytuację i powody działania;
16. jeśli pojawi się konieczność rozmowy z dzieckiem na osobności, pozostawia uchylone drzwi do pomieszczenia, w którym prowadzona jest rozmowa, i dba o to, aby pozostawać w zasięgu wzroku innych. Jeżeli sytuacja tego wymaga, pracownik może poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy z dzieckiem.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Wykorzystywania wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (np. zastraszania, przymuszania, gróźb).
2. Stosowania jakiejkolwiek formy przemocy psychicznej wobec dziecka, np. izolowania, pomijania, obniżania statusu dziecka w grupie, stygmatyzowania dziecka z powodu jego zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, ośmieszania, poniżania, wyzywania, grożenia, wyszydzania dzieci i wyśmiewania.
3. Stosowania jakiejkolwiek przemocy fizycznej wobec dziecka, np. zabierania rzeczy, niszczenia rzeczy, ograniczenia swobody ruchu, bicia, popychania, szturchania, szczypania, klapsów, bicia przedmiotami, wykręcania rąk, ciągnięcia za włosy, pociągania za uszy.
4. Umieszczania obraźliwych, ośmieszających dziecko rysunków, zdjęć i filmów, rozpowszechniania wszelkich nieprawdziwych, poniżających dzieci materiałów.
5. Stosowania naruszających godność dziecka wypowiedzi o podtekście seksualnym dotyczących np. płci, ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym.
6. Stosowania dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci.
7. Stosowania wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów.
8. Publikowania prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniu i jego rodziny w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanej strony.
9. Składania dziecku propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści.
10. Publikowania prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniu i jego rodzinie w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanej strony;
11. Składania dziecku propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
12. Ujawniania jakichkolwiek wrażliwych informacji nt. dziecka, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, światopoglądu, religii

Zasady zarządzania incydentami i zgłoszeniami o zdarzeniach zagrażających małoletniemu

1. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń

Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia w Fundacji Aktywne jest: **Maciej Budzisz, tel. 530262005**

Osoba, która otrzyma informacje o zdarzeniu zagrażającemu małoletniemu, zachowuje je w bezwzględnej tajemnicy i przekazuje je jedynie osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.

- Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającemu małoletniemu mogą dokonywać rodzic, prawny opiekun, pracownik, a także inne osoby spokrewnione lub niespokrewnione z dzieckiem.

---

2. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania zgłoszonych incydentów

1. Osoba zgłaszająca zdarzenie może dokonać zgłoszenia:

- Osobiście do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń,
- Telefonicznie do osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń,
- Na adres e-mail jednostki.

2. Dokumentacja incydentów:

- Jest prowadzona i przechowywana przez osobę odpowiedzialną do czasu zakończenia sprawy,
- Dokumentację należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych.

Procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem

1. Podejrzenie krzywdzenia przez rówieśników

1.1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka zgłasza problem osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.

1.2. Osoba odpowiedzialna przeprowadza rozmowę zarówno z poszkodowanym, jak i dzieckiem/dziećmi podejrzanymi o krzywdzenie.

1.3. Po rozmowach podejmowane są działania mające na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań w społeczności.

---

2. Zasady informowania instytucji

- Jednostka informuje rodziców o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka odpowiednim instytucjom (prokuratura, policja, sąd rodzinny).
- W przypadku wszczęcia procedury „Niebieskie Karty" pracownicy uczestniczą w jej realizacji.

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Utrwalanie wizerunku dziecka (np. fotografowanie, filmowanie) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego, z wyjątkiem sytuacji, gdy wizerunek stanowi szczegół całości (np. publiczne zgromadzenie).
2. Zgody są przechowywane przez jednostkę w sposób zabezpieczający dane osobowe.
3. Pracownikom nie wolno udostępniać danych kontaktowych do opiekuna dziecka bez jego wiedzy i zgody.

Ochrona przed szkodliwymi treściami w Internecie

1. Szkodliwe treści obejmują m.in.:

- Pornografię,
- Przemoc,
- Treści nawołujące do samookaleczeń,
- Treści dyskryminacyjne.

2. Zalecenia dla ochrony dzieci:

- Instalacja programów filtrujących,
- Monitorowanie aktywności online,
- Rozmowy z dziećmi na temat ich działań w Internecie.

3. Szkodliwe treści należy zgłaszać na platformie **Dyżurnet.pl**.

Maciej Budzisz